

12 december 2020
01 januari 2021

DOOPS GEZIND HAARLEM

Fotogalerie De Gang
pp. 4-5

fotowedstrijd Haarlem 775

twee-maandelijks magazine van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem

foto: Rosa Navarro, *Onzichtbare lagen*

thuis 2
tips

3

8

diaco- 10
nessen

thuis tips

In coronatijd nemen we wat meer tijd voor een boek, we gaan naaien of borduren of nemen wat extra tijd voor mooie muziek. In *Doopsgezind Haarlem* tips voor elkaar.

tasjes voor MCC

Geïnspireerd door een Doopsgezind Wereldwerkdag in Dopersduin ben ik tijdens de coronamaanden aan de slag gegaan met tasjes maken. Deze 25 gaan, samen met stapels comforters en tasjes, vóór de winter naar vluchtelingenkampen in Jordanië, gevuld als school kits of hygiëne kits. Ik ben niet zo handig met de naaimachine, maar met deze oude Singer kon ik redelijk goed rechte naden stikken. Ik merkte al vrij snel dat ik er plezier in had ze te maken, vooral met de notie dat er iemand ver weg blij mee zou zijn. 'Daden gaan woorden te boven'.

Ans Laver-de Boer

Ten Holt

Ik kan het niet laten weer een muziekstuk van harte aan te bevelen, al is dat wellicht lastig te waarderen: *Canto Ostinato* van Simeon ten Holt: een pianoconcert maar dan voor twee (meer kan ook) piano's. Het is door Ten Holt gecomponeerd tussen 1973 en 1976 en heette toen *Perpetuum*. Dat is eigenlijk een goede omschrijving want het heeft een variabele tijdsduur. Hoe vaker je het stuk hoort, hoe meer je het gaat waarderen. Onderga het, zonder oordeel maar met verwondering over deze minimalistische muziek. Ik beveel het van harte aan!

<https://www.youtube.com/watch?v=JDCsOLzvBJc>

Christien van der Minne-Kaars Sypesteyn

spanning

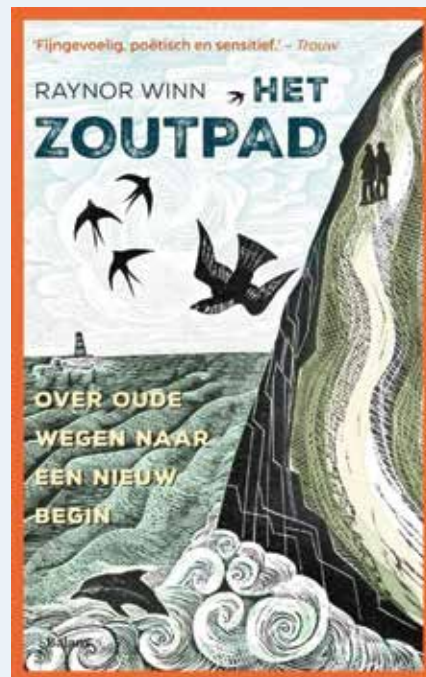
Joanna, een alleenstaande moeder, hoort op het schoolplein dat een beruchte moordenaar een hernieuwd leven leidt in haar kustdorpje. Deze Sally McGowan was 10 jaar toen ze 48 jaar geleden kleine Robbie Harris doodstak – maar er zijn geen foto's bekend van na haar vrijlating. Joanna zal leren hoe gevaarlijk één gerucht kan zijn en hoe ver ze moet gaan om degenen van wie ze houdt te beschermen. Ze krijgt er spijt van dat ze ooit één woord heeft doorverteld. Een spannend boek met een onverwacht einde.

Lesley Kara, Het Gerucht, The House of books € 21,99

Anke Jonker-Vreeken

een nieuw begin

Loslaten, doorzetten, tegen beter weten in. Toch doen. Je kan meer dan je denkt. Maar wat is de prijs?

Raynor Winn heeft twee boeken geschreven over de levenstocht van haar en haar man Moth. Hij krijgt de diagnose ongeneeslijk ziek en tegen beter weten in gaan ze met z'n tweeën het South West Coast Path lopen. Zo'n duizend kilometer, van Devon rond Land's End naar Cornwall. De beschrijvingen van de natuur zijn prachtig, maar mooier vond ik de worstelingen. Tegen de regen, de kou en vooral tegen je eigen lijf, je ziekte. In *Het zoutpad* wordt de tocht beschreven. In *De wilde stilte* de wordingsgeschiedenis van *Het zoutpad* en hoe het verder gaat met het echtpaar. Ik hoop op een mooie derde deel. Beide boeken hebben me erg aan het denken gezet. Waar liggen mijn grenzen? In hoeverre ben ik bereid om hulp te vragen, te ontvangen (geven is niet zo moeilijk). Wat moet ik – met het ouder worden – loslaten en waar liggen nu mijn krachten. Wat zijn de mogelijkheden voor een nieuw begin? Kortom: boeken die je enerzijds in één adem uitleest, maar die je weken stof tot nadenken geven.

Het zoutpad en De wilde stilte, Raynor Winn, uitgeverij Balans Willemien Ruygrok

Heeft u ook iets leuks gelezen, gezien of gehoord? Vertel het ons. We horen er graag meer over. U kunt uw bijdrage opsturen naar administratie@vdgh.nl

door Herman Heijn

Kerst 2019 in de Grote Vermaning

Anders dan anders

Vorige Kerst hadden we een heuse levende kerststal. Met Jozef en Maria, een klein paardje, een liefvallige boreling, getalenteerde engelen, herders en schaapjes.

Dat was Kerst 2019. Niemand had toen van corona gehoord. We zaten dicht bij elkaar in een warme kerk, gaven elkaar een hand. En mondkapjes? Waar hebben we het over.

anders

Dit jaar is alles anders. Met een doorloop door een koude vermaning vanwege de broodnodige ventilatie. En thuis? Maar een paar mensen of zelfs dat niet eens. Niemand op wintersport, niemand naar een kerstmarkt in Duitsland. Keizer Augustus kan de volkstelling op zijn keizerlijke buik schrijven. Jezus zou gewoon in Nazareth geboren zijn. Bij een pandemie moet iedereen thuis blijven.

Laten we eerlijk zijn: dit wordt geen vrolijke Kerst! Nou ja, hooguit voor tuincentra, voor bouw- en supermarkten. Maar vrolijk wil niet zeggen zonder betekenis. Wat hoe langer hoe meer tot me doordringt is: wij leven van het geven van betekenis aan wat we meemaken. Wij willen zin geven aan ons kwetsbare bestaan. Dat doen we door middel van verhalen. Wat verder hoe langer hoe meer tot me doordringt is: de verhalen in de bijbel leren ons welke betekenis er toe doet en welke er niet toe doet. Wat zinvol is en wat geen waarde heeft.

waardevol

De geboorte van Jezus heeft zoveel

impact op de westerse cultuur gehad, dat we de jaren opnieuw zijn gaan tellen. Sindsdien spreken we over voor en na Christus. Dat is zo vanzelfsprekend geworden, dat we er niet eens bij zeggen: na Christus geboorte. De geboorte van de Messias markeert een nieuw begin. Het deelt ons tellen van de jaren in, in een ervoor en een erna.

wij willen zin geven aan ons kwetsbare bestaan

Alsof men bedacht heeft: zonder Kerst ook geen Pasen en geen Pinksteren. De waarde van het kerstfeest is door de evangelist Johannes bondig samengevat: 'Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen'. Daar mogen we het mee doen, ook in 2021 na de geboorte in Bethlehem. •

fotowedstrijd Haarlem 775

door Evelien Henstra & Corine Honders

Dit jaar heeft Haarlem 775 jaar stadsrechten. Fotogalerie De Gang wil dit mee vieren en schreef daarom een fotowedstrijd uit waaraan iedereen mee kon doen. Het thema van de wedstrijd was 'Ongezien Haarlem'.

wedstrijd

De fotowedstrijd werd begin 2020 bekend gemaakt en ook het thema was toen al gekozen. Als invalshoek was gekozen voor 'Ongezien Haarlem', met als doel om Haarlem op een

minder gebruikelijke wijze in beeld te brengen. Dit keer niet de Bavo, de Waag en het Spaarne als beeld, maar op zoek naar een onbekend beeld. Niemand kon toen vermoeden dat weken later de corona-crisis uitbrak waardoor Nederland, en dus ook Haarlem, in een ongebruikelijke situatie terecht kwam. Het gekozen thema bleek achteraf treffend in de actualiteit te passen. Dit is ook zichtbaar geweest in de inzendingen van de deelnemers. Sommige deelnemers gebruikten juist de actualiteit van de corona-crisis om Haarlem op een minder traditionele wijze in beeld te brengen, oftewel om een ongezien beeld van de stad te laten zien.

Aan de wedstrijd mocht iedereen deelnemen, waarbij twee categorieën werden onderscheiden: volwassenen en jongeren. De prijs voor de winnaar in de beide categorieën was een geldbedrag. Daarnaast hadden 15 inzenders de eer om door de jury geselecteerd te worden om onderdeel te worden van de expositie. De voorzitter van de jury was

juryberaad: 'is het beeld spannend genoeg?'

Sander Stoepker, fotograaf en in het verleden twee keer exposant geweest in De Gang. De jury bestond verder uit: Jos Wienen, burgemeester van Haarlem; Ann Demeester, directeur Frans Halsmuseum Haarlem; Herman Heijn, predikant Doopsgezinde Gemeente en Corine Honders, manager collectie bij Business Art Service. Herman en Corine zijn ook lid van de Culturele Commissie van De Gang.

juryberaad

Op vrijdag 9 oktober kwam de jury bijeen om de vele inzendingen van de fotowedstrijd te beoordelen. Onder leiding van de voorzitter is besloten eerst alle foto's op groot scherm te tonen om vervolgens samen tot een *longlist* van 25 foto's te komen.

De jury heeft elkaar in dit proces uitgedaagd door iedereen zijn of haar mening te laten geven. Door deze input gingen de juryleden de inzendingen met hernieuwde ogen bekijken. Uiteraard werd er gelet op het thema (betreft het een foto met een 'ongezien' beeld?), de kwaliteit van de foto, de bewerking, de creativiteit en de originaliteit van de keuze van de fotograaf.

Er ontstonden levendige discussies met vragen en opmerkingen als: Is het beeld spannend genoeg? Raakt het me? Past het in het tijdsbeeld? Gaat het vervelen? De juryleden maakten elkaar bijvoorbeeld attent op onopgemerkte details, lichtval en compositie. Op dezelfde wijze is de jury van de *longlist* naar de *shortlist* van 15 foto's gegaan die getoond worden in de expositie. Van daaruit zijn de uiteindelijke winnaars gekozen. Hierover was de jury volledig unaniem; in beide categorieën was er geen discussie nodig.

winnaars

Door de corona-maatregelen was voor deze expositie een opening, inclusief bekendmaking van de winnaars, helaas niet mogelijk. Uiteraard hebben de winnaars hun prijs inmiddels wel ontvangen. De winnaar in de categorie Volwassenen is Peter Erkelens met zijn foto met de titel *Unlocked Down*. De categorie Jongeren kent twee winnaars, namelijk Anna Bakker en Julia Nicolaij. ●

foto's: p. 4 vbno Anne-Julie Mol, Anna Bakker | p. 5 vlnr Ikiena van der Sluis, Peter Erkelens, Roland Bruin, Julia Nicolaij

in memoriam

Jan Noort

Het leven van Jan Noort is niet zonder rimpels verlopen. Een moeilijke oorlogsjeugd en traumatische ervaringen door een bittere gevangentijd als dienstweigeraar (in 1928: Indië) hebben hem zijn leven lang achtervolgd. Bovendien overleed zijn vrouw Clara Rem betrekkelijk jong en een aantal jaren geleden stierf ook zijn oudste zoon.

Jan Noort was muzikaal (hij speelde heel goed viool, zolang dat ging), was gefascineerd door wat er in het voormalige Joegoslavië gebeurde, en politiek en maatschappelijk geïnteresseerd. Toen hij zeventien jaar was, werd hij in de Amsterdamse Singelkerk gedoopt en de contacten met Cor Inja, de Doopsgezinde Vredegroep en de Doopsgezinde Jongerenbond riepen blijvend dierbare herinneringen bij hem op. Toch bedankte hij, veertig jaar oud, als lid van de gemeente. In een God die geweld sanctioneerde kon hij niet langer geloven. Sindsdien noemde hij zich agnost, maar wel religieus. Zo'n tien jaar geleden zocht hij toch weer contact met de doopsgezinde broederschap. Min of meer toevallig werd ik zijn gespreksgenoot.

Dat leidde tot vele serieuze en soms intieme gesprekken in Amsterdam. Afgelopen voorjaar wilde hij zijn lidmaatschap hernieuwen. 'Ik zou als lid me opnieuw thuisgekomen voelen', schreef hij in een brief aan onze kerkenraad. Die reageerde spontaan en positief. Zo kwam hij als agnost weer 'thuis'. Fysiek ging het steeds minder en op 14 oktober overleed hij in een Amsterdams ziekenhuis.

Op Westgaarde hebben we in een kleine kring van familie en vrienden afscheid genomen. In een autobiografisch boekje noemde hij tien jaar geleden Jesaja 43:1-2. Die woorden hebben we daar gelezen: 'Wees niet bang, want Ik zal je vrijkopen. Ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij!' Moge hij rusten in vrede.

Alle Hoekema

in memoriam

Barbara van den Bosch-Vervoort

Op 13 oktober 2020 overleed op 86-jarige leeftijd Barbara van den Bosch-Vervoort. Barbara werd in 1984 aangehouden door de doopsgezinde gemeente Haarlem om het oude archief te ordenen en te beschrijven. Dit was tot dan toe niet of nauwelijks

systematisch gebeurd en de diverse archiefbestanden lagen verspreid in kasten en op zolders, in totaal meer dan 150 meter papier! Deze enorme inventarisatieklus kon zij in 1990 afronden met als resultaat een goed geordend en toegankelijk archief. Zij was medeverantwoordelijk voor de inrichting van de bibliotheekruimte met de in Menniste blauw geschilderde boekenkasten. Achter de schermen heeft Barbara ook veel bijgedragen aan de totstandkoming van Simon Verheus' boek 'Naarstig en Vroom' over de geschiedenis van de doopsgezinden in Haarlem. In de jaren 1990-2000 werkte Barbara aan de archieven van de doopsgezinde weeshuizen, de fondsen en de hofjes. Ook publiceerde zij over de geschiedenis van de doopsgezinden in Haarlem en gaf zij lezingen. In februari 1999 volgde Mechteld Gravendeel haar op als archivaris. Na haar officiële afscheid in januari 2001 bleef Barbara geïnteresseerd en betrokken bij het dopers erfgoed.

Wij zijn aan haar veel verschuldigd. •

Rineke Verheus-Nieuwstraten, namens de Archief- en Bibliotheekcommissie Mechteld Gravendeel, archivaris/bibliothecaris

door Rineke Verheus-Nieuwstraten

foto: Rineke Verheus-Nieuwstraten

Stilstaan, afstand nemen

Hendrik van Borssum Buisman's *Portretten van Regenten en Regentessen van het Weeshuis der Doopsgezinden* (1920/1921) doen menige bezoeker van onze kerk even stilstaan. Vanwege het grote formaat, en omdat ze in een smalle gang hangen kun je er niet omheen.

Eigenlijk kun je niet genoeg afstand nemen om de kwaliteit ervan goed te zien. Dat is nu even anders: na een opknapbeurt hangen ze tot 10 januari 2021 in het Frans Halsmuseum, locatie 'Hal', in de tentoonstelling *Mag het ook mooi zijn*. Ze hebben daar wel de ruimte en dat is echt genieten.

kastelein Buisman

Regenten en regentessen kozen voor de opknapbeurt van hun regentenkamer met Hendrik van Borssum Buisman (1873-1951) een zeer goed opgeleid portretschilder, die zijn sporen al verdiend had. Vanaf 1912 was hij 'kastelein', ofwel conservator, van Teylers Stichting. De bekende uitgever, wethouder en regent van het Weeshuis Vincent Loosjes (1869-1931) was vanaf 1915 directeur van deze instelling, vanouds nauw verbonden met Haarlemse Doopsgezinden. Het is dan ook niet verwonderlijk dat hij, 'een man van grote ervaring, hoffelijkheid en decorum' op het regentenportret rechts vooraan prominent is afgebeeld.

ambitie

Regenten toonden met dit project beslist ambitie. Ook Buisman durfde: hij had nog nooit zulke grote portretten vervaardigd. Ze moesten passen in de ruime regentenkamer

in het Frans Hals Museum locatie 'Hal' kan je echt genieten van onze portretten van regenten en regentessen

van het Weeshuis aan de Kleine Houtweg. Dat ze doen denken aan de regentenportretten van de grote meesters uit de 17e eeuw is dus niet toevallig. De opstelling achter een tafel, de boeken voor de goede administratie van de instelling, de blikrichting naar de beschouwer, dit alles verwijst naar hun 17e eeuwse tegenhangers. Buisman schilderde deze laatste Nederlandse regentenportretten in een stijl die in de eigen tijd gewaardeerd werd, in de beste traditie, en met aandacht voor de waardigheid én de individualiteit van de bestuurders. •

Mag het ook mooi zijn? Haarlemse impressionisten en realisten t/m 10 januari 2021 Frans Halsmuseum: Meer informatie op franshalsmuseum.nl en beluister de podcast bij de expositie.

onder de loep

Joep Stassen

buitenkerk

Nu de kerk geen optie is, zoek ik mijn heil in de natuur. Mijn vrouw en ik lopen een keer per week 's ochtends vroeg in de duinen. Het is niet meer donker maar ook nog niet licht. Vanochtend bood de natuur ons een show aan, een spektakelstuk. Onvertrouwen buitentheater. *Natura magistra artis*. Ze greep me vast en trok me mee om zichzelf aan mij te tonen in al haar pracht en kracht. Zo dramatisch als ik het schrijf, zo was het. Overweldigend. In de lucht drijven zwarte dreigende wolken. Wind suist door de bomen, bladeren dwarrelen

voor onze voeten op het bestrate rechte pad. Alsof we naar de kapel lopen om weer te trouwen en de geelgroene herfstblaadjes ons worden toegeworpen door allen die ons lief hebben.

Even later versperren twee vechtende herten de weg. De koppen naar beneden, de geweien ineen, staan ze in een patstelling. We staan op een afstand van 15 meter en ze hebben ons niet in de gaten. Dan duwt een van hen de kop verder naar voren, verder het gewei in van de ander. Ze raken verder in de knoop, de geweien wringen en wrikken. Ik hoor kraken als een bot dat splintert. De aandringer schiet door met z'n kop en belandt boven op zijn tegenstrever. Deze duikt opzij, krabbelt overeind en spurt weg. Het achterblijvende hert blijft onbewogen staan en kijkt onverschillig onze kant op.

We lopen door. Als we een open veld op stappen, scheert een groep spreeuwen schreeuwend laag over ons hoofd. Ze vliegen chaotisch, ik kan geen V-formatie ontdekken. Ze duikelen, vallen uiteen in drie groepjes, vliegen naast elkaar in plaats van achter elkaar, en lossen weer op in een menigte. Een gelegenheidscoalitie, zonder een teambuilding-sessie gaan ze het zuiden niet halen, denk ik.

De zon komt op en steekt het hoofd tussen twee wolken door over het veld en door de takken van bomen. Met een oranje gloed verlicht ze het decor. Struiken en bomen die gele, oranje en rode bladen dragen, krijgen een magisch schijnsel. Het water in een kanaal herhaalt het beeld nog maar eens, ondersteboven als in een moeilijke legpuzzel. Het is de zon niet, het is God zelf. •

door Willemien Ruygrok

Happy Taart

Eigenlijk zou ik bij Nada Nasan en Hassan Alssam op bezoek gaan om Nada te interviewen over haar bedrijf 'Happy Taart'. Maar in coronatijd naar een gezin met 5 schoolgaande kinderen gaan zag ik toch niet zo zitten. Dus kwamen ze bij mij op de thee. Met dochter Tala, voor het broodnodige vertalen. Tala zit nu in groep 7 en wil later naar het Sancta Maria. Ze kan uitstekend vertalen, hoewel moeder Nada ook steeds beter Nederlands spreekt.

Zes jaar geleden zijn Nada en Hassan met hun – toen – vier kinderen gevlucht uit Syrië. Hassan via Frankrijk naar Nederland om hier kwartier te maken. Nada met de kinderen naar Turkije. Gelukkig maar een paar dagen in het tentenkamp, daarna konden ze via via een huis huren. In Syrië was Hassan 'klusser'. Hij kocht een huis, knapte het helemaal op en verkocht het dan weer. Nada had een

opleiding tot secretaresse, maar toen er kinderen kwamen is ze gestopt met buitenshuis werken. Zo had ze ook meer tijd voor haar hobby: taarten bakken. En niet zomaar taarten: ware kunstwerken.

islam & kerst

Ze wonen nu in een leuk appartement in Schalkwijk. En nummer vijf – zoon Karam – is inmiddels alweer drie jaar.

Gelukkig vond Hassan snel werk bij Bakkerij Van Vessem. Eerst tijdelijk, maar inmiddels heeft hij een vast contract. Dat geeft rust. Het gaat goed met de kinderen op school. Dat geeft nog meer rust. En Nada heeft nu van haar hobby haar werk gemaakt: 'Happy Taart'. Ze wil graag met Kerst voor Haarlemmers mooie taarten maken en lekkere koekjes bakken. Kerstmis vieren ze niet zo uitbundig als

'...je kan een groter stuk taart eten als het minder zoet is!'

veel christenen. Voor moslims is Jezus niet het absolute middelpunt. Daarom vieren ze niet Kerst op de manier zoals christenen dat doen, bijvoorbeeld met een kerkdienst. 'Maar', zo vertelt Nada, 'moslims kunnen prima een kerstboom plaatsen. Niet alle moslims zullen behoefte hebben om iets aan Kerst te doen, maar het is een misvatting dat de kerstboom een religieus symbool is. Hij staat voor gezelligheid en het is een teken van integratie als moslims hem in de huiskamer hebben staan.' Inderdaad, Jezus' geboorteverhaal komt ook in de Koran voor. Daar is hij alleen niet de zoon van God, zoals in de Bijbel, maar een profeet. De geboortedag van een profeet vieren, dat kan best, vindt Nada. En soms zijn er ook kleine cadeautjes. De kinderen leren op school natuurlijk van alles over Kerst en Sinterklaas. De discussie over Zwarte Piet is voor Nada niet zo relevant: 'Iedereen is gelijk, toch?'

niet te zoet

'Happy Taart' is een bedrijfje in opbouw. Met hulp van vrijwilliger Frans zijn ze inmiddels ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. En Maria

Almonakel – een Syrische jonge dame die ook wel eens in de Grote Verma-ning bij een dienst piano heeft gespeeld – helpt met de boekhouding. Alles staat nog in de kinderschoenen, maar de bakkunst zeker niet. Vorig jaar stond ze op de Kerstmarkt in De Gang. Dat kan dit jaar helaas niet, maar iedereen kan wel taart of andere lekkernijen bestellen. Syrische taart is over het algemeen heel zoet, maar de taart van Nada niet: 'Nederlanders houden niet zo van zoet. Bovendien kan je een groter stuk taart eten als het minder zoet is!'

Voorlopig wordt er nog vanuit huis gewerkt. Wel met alle hygiënische maatregelen die vereist zijn. Taarten en lekkers kunnen worden thuisbezorgd, maar je kan ze ook komen ophalen. De kosten? Dat valt mee. Voor een taart voor zes tot acht personen moet je rekenen op een prijs vanaf € 35,-. Helemaal afhankelijk van waar hij van gemaakt gaat worden. Dat gaat allemaal in overleg. Gemaakt van mousse is het wat duurder dan van crème, wil je met slagroom of marsepein, chocoladesmaak of liever

aardbeien. En dan, versierd in kerststijl of voor een verjaardag, voor de komst van een baby of een puppy, of gewoon zomaar omdat het lekker is. •

Bestellen kan via *facebook*, *happy taart*. Je kan een appje sturen naar 06 87 85 81 75 of mailen naar happytaartnl@gmail.com. Bellen mag, maar in verband met de taal is dat soms wat lastig. Laten we met elkaar zorgen dat 'Happy Taart' veel kerstbestellingen krijgt en er volgend jaar een winkel geopend kan worden. Op naar zelfstandigheid.

De ogen & oren van de predikant

door Anke van der Meer

Normaal gesproken hangt in de gang tegenover de Dameskamer een groot schilderij met vier serieus kijkende Regentessen van het Doopsgezind Weeshuis. In de Dameskamer zelf is de sfeer veel luchtiger onder de huidige vijf Diaconessen.

Vanwege de coronaregels zijn ze er niet allemaal tegelijk. Ze vergaderen momenteel in De Van Braghtzaal die zich in deze tijden beter leent voor een ruimere opzet.

Apart van elkaar laten de Diaconessen de kamer zien. Bijna allemaal wijzen ze op de naamborden waar hun eigen naam ook binnenkort met de hand op geschilderd zal worden, en waar nu de namen van hun voorgangers te vinden zijn. De oudste van de drie borden stamt uit de 18e eeuw.

Vierde Diacones, Carola Tees-Donkhorst, kijkt ernaar en vertelt: 'Ik heb via het archief kunnen achterhalen dat sommige van mijn voorvaders steun kregen van de Diaconie, eten of bijvoorbeeld een hemd. De Diaconessen op dit naambord waren degenen die daarover beslisten. Bijzonder dat een paar eeuwen later mijn moeder Diacones werd en ik nu ook.'

De Diaconie is allang niet meer de armenzorg die het ooit was. De dames zien zichzelf meer als de ogen en oren

van de predikanten. Ze bezoeken jaarlijks de oudere gemeenteleden, en brengen met Kerst een presentje langs. Daarnaast wordt ieder jaar de Buitendag georganiseerd waar zo'n zestig oudere gemeenteleden genieten van een concert en lunch.

'Maar onze belangrijkste taak is het afleggen van bezoeken', zegt Janneke Kanbier, eerste Diacones en voorzitter. 'Als mensen 80 worden, dan komen we langs. We nemen een bloemetje mee of iets lekkers. Het zijn geen ellenlange bezoeken, maar soms is het zo gezellig dat je zo twee uur blijft.'

Els de Haas, tweede Diacones, vult aan: 'We hebben een lijst met alle gemeenteleden die ouder dan 80 jaar zijn. Gezamenlijk verdelen we wie bij wie langs zal gaan. We proberen iedereen jaarlijks te bezoeken.' Op die manier

leggen de Diaconessen 100 bezoeken per jaar af. Janneke: 'We vragen altijd of mensen behoefte hebben aan een bezoekje van een predikant, of dat ze misschien een maatschappelijk werkster nodig hebben. Of dat er nog iets is waar we hen mee zouden kunnen helpen. Er zijn mensen die zeggen: "we hoeven helemaal geen bezoeken. Ik weet wel dat ik 80 jaar ben maar dan voel ik me zo oud. Ik sta nog middenin het leven." En dat is prima.'

Els: 'Met de bezoeken houden wij een beetje een vinger aan de pols, en als het nodig is, dan kunnen wij dingen doorsluizen naar de maatschappelijk werkster.' Carola: 'In onze vergaderingen doen we kort verslag van de bezoeken en vertellen welke afspraken er gemaakt zijn.'

'...ik weet wel dat ik 80 jaar ben, maar dan voel ik me zo oud: ik sta nog middenin het leven'

'Soms maak je je ergens zorgen over', zegt derde Diacones Geertje Beemsterboer. 'Dan kijk je samen of je ergens kunt helpen. Zo was ik onlangs bij een meneer die net in een verpleeghuis was opgenomen waar zijn vrouw ook al woonde. Hij was heel verdrietig dat hij niet bij zijn vrouw in één kamer mocht en zelfs niet samen kon eten omdat ze op verschillende verdiepingen zaten. Hij zei: "Ik zou zo graag willen praten met iemand." Toen is een van de dominees langs gegaan.' Carola: 'Je merkt dat mensen het fijn vinden dat je een lijntje met de kerk hebt. Ze zullen niet snel bellen met de gemeente als er iets is, maar als

een van ons langskomt, kunnen ze hun verhaal toch kwijt.'

Marga Posthumus werd onlangs gevraagd door scheidend voorzitter Anna van der Meer om Diacones te worden. 'Ik heb helaas nog geen kans gehad om bij mensen langs te gaan. Sowieso zijn de bezoeken nu voor de veiligheid ingeruild voor een kaartje of een telefoontje.'

Al zijn de vijf Diaconessen heel erg van nu, de link met het verleden is nooit ver weg. Dat zit natuurlijk in de inrichting van hun eigen Dameskamer, de prachtig ingerichte stijkkamer uit 1902. Voor

de foto haalt Janneke het antieke Chinese theeservies uit het kabinet. Maar de jarenlange tradities klinken ook in de naamgeving en gewoontes. Zo is er een strakke rolverdeling waarbij iedere Diacones elk jaar opschuift in de hiërarchie. De vijfde Diacones is verantwoordelijk voor het serveren van de amandelstaaf bij de koffie. De vierde koopt een bloemetje voor de mensen die op de jaarlijkse Buitendag komen, en zo groeit de verantwoordelijkheid ieder jaar tot het voorzitterschap van de eerste Diacones.

Els lacht: 'Ik wist helemaal niet dat je moet doorschuiven en dus uiteindelijk voorzitter wordt. Dat is eigenlijk helemaal niets voor mij.' 'Ik had ook geen idee!' roept Carola. 'Maar er is een heel draaiboek, en je groeit er in', stelt Janneke gerust. ●

vlnr Els de Haas, tweede Diacones | Marga Posthumus, vijfde Diacones
Carola Tees-Donkhorst, vierde Diacones | Geertje Beemsterboer, derde
Diacones | Janneke Kanbier, eerste Diacones

sneelm@il

Feestdagen

Het jongerenwerk gaat door, coronaproof.

sinterklaas

Op 4 december vierten de Pre Snelers (9 – 12 jaar) samen met de kinderen van Rebup Sinterklaas in de kerkzaal. Rebup is een cultuurcentrum in Haarlem onder leiding van Marion van der Vegt. Zij heeft een nieuw Sinterklaasverhaal geschreven. Dit boek is 11 november aan de burgemeester gepresenteerd. Het verhaal wordt op 4 december verteld door Verhalenvertelster Petra. Wij zijn natuurlijk heel benieuwd. Het wordt vast een gezellige middag met lekkere pepernoten! De middag is van 16.00 tot 17.00 uur. In het donkere seizoen wel graag de kinderen ophalen!

kerstmis

Op zondag 20 december kun je weer echte kerstengelen ontmoeten! En de kinderen mogen natuurlijk meedoen met het kerstspel en schaap of herder zijn. Je kerstwens hangen we in de grote kerstboom en er is voor ieder kind een klein cadeautje. Op de binnenplaats is een goochelaar, eet je een

kerstbroodje en drink je warme chocolmelk of glühwein. Kom met het 'gezin' naar de kerstviering in het prachtige gebouw van de doopsgezinde gemeente in de Frankestraat 24.

Er zijn meerdere sessies tussen 16.00 en 19.00 uur. Je hoort op 13 december via de mail in welke 'sessie' jullie zijn ingedeeld. Een 'sessie' duurt drie kwartier. Er is een rondloop route zodat de groepjes elkaar niet tegenkomen en we maken het festijn 'coronaproof'. Iedereen, groot, klein, oud, jong, gelovig of anderszins is WELKOM! Toegang en eten is gratis.

Voor de laatste informatie en stand van zaken, zie doopsgezindh haarlem.nl. Daar lees je te zijner tijd of de kerstvieringen door mogen gaan. Mocht dat zo zijn, en dat hopen wij natuurlijk, kom dan allen! Graag je 'huishouden/gezin' opgeven via administratie@vdgh.nl met alle namen en leeftijden en een o6-nummer. Je wordt dan via de mail geïnformeerd over de aanvangstijden. Graag voor 13 december opgeven!

fotowedstrijd

De fotowedstrijd 'Haarlem Ongezien' was voor vier Pre-Sneelmeiden een mooie manier om kennis te maken met fotograferen met een echte camera in plaats van hun mobiel. In de buurt van woonwijk Zuiderpolder en de mooie natuur bij de Veerplas gingen ze op pad met een echte fotografe, Gemma Blik van Blik Fotografie gaf ze een korte workshop over het gebruik van de camera en daarna gingen ze op pad! Het was leuk om te zien hoe fanatiek ze waren! En hoe creatief! Hun nieuwe oogopslag heeft geleid tot vier inzendingen waarvan de inzendingen van Anna en Julia uitgekozen zijn om opgehangen te worden in De Gang.

Sneel

Sneelers (12-18 jaar) kunnen nu niet bij elkaar komen. Maar iedere vrijdagavond zitten ze allemaal achter de computer om met elkaar een spel te spelen en te kletsen. Het spel Crazy 88 is zeer populair. Voor corona waren er opdrachten waarvoor de Sneelers overal in de stad opdrachten moesten uitvoeren. Nu is er iedere keer een aangepaste versie die ieder in het eigen huis of op de eigen kamer moet uitvoeren. Een tekening op je computer maken door met je muis over je dekbed te strijken levert vreemde creaties op!

Pre-Sneelers lekker op stoom

Iedere vrijdagmiddag vult Sneel zich met een leuke club meiden en sinds dit seizoen ook weer 2 jongens. We beginnen de middag met inloop tussen 15.00 en 16.00 uur en dan staan de limonade en de gevulde koektrommel klaar. Die laatste is altijd snel leeg want de lekkere trek is blijkbaar op vrijdagmiddag groot!

door Sonja Meijer

Ik leg altijd wat fröbelmateriaal op tafel en meestal wordt er wel wat gekleurd of de nieuwe trend, 'diamond painting'. Tip voor het thuisfront: daar worden ze lekker rustig van! Tussen 16.00 en 17.00 uur staat er dan meestal een grotere activiteit op het programma. Dat kan van alles zijn. Dit seizoen zijn we begonnen met een parcours in de kerkzaal met allerlei sportieve opdrachtjes. En natuurlijk verstopper-tje!

We hebben een middag besteed aan onkruid wieden en de heg knippen in de Sneeltuin en we zijn naar de expo-

sitie in de Grote Bavo basiliek geweest. Hele enge wezens op het dak en een prachtig verhaal over het ontstaan van de Bavo.

verfgieten

Onder de bezielende leiding van Ine, de oma van Julia, hebben we een 'verfgiet-schilderij' gemaakt. Voor de rest van het najaar hebben we natuurlijk ook nog leuke ideeën. We gaan iets maken om te verkopen om geld in te zamelen voor de Dierenbescherming. Met Sinterklaas hebben we een bingoavond met cadeautjes. Jennifer Tee, de kunstenaar van het nieuwe kleed in de kerkzaal, komt langs om een workshop te geven en we bereiden ons voor op de kerkdienst van 22 november.

De Sneel kaderleden kwamen altijd koken maar nu mag dat helaas niet meer in verband met de coronaregels, dus zijn we creatief met kurk. Want samen eten maakt de Sneel bijeenkomst nou juist zo anders. Wij komen nu één keer in de twee weken samen. Ik doe de boodschappen en de kids helpen met koken. Zo kan het ook. De ouders van de Pre Sneel kinderen zijn altijd erg betrokken. Ze denken mee en zijn ook bereid om een handje te helpen. Dat hoeft niet, maar dat is zo ontstaan.

Het is een leuke club! En er zijn altijd meer kinderen welkom. Op vrijdag-

Sneel is de verzamelnaam voor het jeugd- en jongerenwerk van de Doopsgezinde Gemeente Haarlem (VDGH). Er wordt van alles georganiseerd, voor iedereen van 4 tot 30+. Kijk voor het gehele aanbod op www.sneel.nl bij 'groepen'.

Op vrijdag is Sneel speciaal voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Gezamenlijk avondeten en daarna een verrassend programma. Wat kun je verwachten? Elke week een knotsgekke, spectaculaire en creatieve activiteit. Soms zet het thema je aan het denken... Iedereen is welkom. Kom eens vrijblijvend kijken of meedoen.

Jeugd- en jongerenhuis Sneel
Peuzelaarsteeg 4
2011 HV Haarlem, 023 534 34 08
sneel@vdgh.nl

middag van 15.00 tot 19.00 uur mét en zonder eten tot 18.00 uur. In het donkere seizoen wel graag de kinderen ophalen! •

Voor meer informatie:
Sonja Meijer, begeleiding jeugd
06 44 28 48 78

Halloween 2020

de Heerenkamer

door Hylke ten Cate

Voor iedereen heeft het coronavirus vergaande gevolgen en dat geldt ook voor de kerk. Diensten zijn vervallen en veel vergaderingen verlopen via zoom. Het ontbreken van een ventilatiesysteem betekent dat de deuren van beide vermaningen moeten worden open gezet.

Er is alweer een jaar voorbij sinds Monique Verhoeven als coördinator is begonnen. Zij had als taak om het werkgeverschap en de verhuur te professionaliseren, de vernieuwing te coördineren en sparringpartner te zijn van Dienende Kerkenraad (DK). Met name de expertise van Monique op het gebied van *change management* bleek hierbij van belang.

nieuwe initiatieven

Net als bij vorige Dienende- en Grote Kerkenraadsvergaderingen heeft ook deze DK in dit kader verschillende initiatieven ontplooid, waarvan de heidag met de leden in juni dit jaar er een was. Het is mooi om te zien hoeveel initiatieven er worden ontplooid. We zijn druk bezig om alles in kaart te brengen. De wijze waarop Monique daar invulling aan gaf was hierin cruciaal. Haar contract liep per 31 oktober af en de DK heeft haar een vervolg aanbod gedaan, dat ze aanvaardde. Het spijt ons dan ook bijzonder dat Monique uiteindelijk heeft besloten om haar werkzaamheden bij onze gemeente niet voort te zetten. Haar klus was nog niet

klaar maar ze merkte dat er onvoldoende draagvlak was om de transitie zoals we die in de DK hadden vormgegeven door te zetten.

wisseling

Johannes Homan heeft zich sinds een maand tijdelijk teruggetrokken uit de DK. Johannes besteedde, naast de werkzaamheden voor zijn eigen bedrijf, de afgelopen jaren (uiteraard onbezoldigd) gemiddeld twee dagen per week aan het voorzitterschap. Dit heeft hem doen besluiten om voorlopig pas op de plaats te maken en het voorzitterschap aan mij over te dragen.

De werkdruk van DK-leden (zeker voor diegenen die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt en een baan buiten de DK hebben) is, gezien de uitgesproken ambities van de leden en de DK, aanzienlijk. Dit is een punt van zorg en aandacht.

doorgaan

Ondertussen gaan een aantal zaken in aangepaste vorm door. Zo zal er op dinsdag 8 december een algemene vergadering zijn. Dat is een uitgestelde vergadering, waarbij decharge over 2019 aan de orde is en de begroting van 2021. Langzaam moeten we ook nadenken over de situatie, die ontstaat, als Herman Heijn in oktober 2021 met emeritaat gaat. ●

TEE Haarlem Abraham

Bart Stobbelaar

Abraham, een icoon

Abraham is gestorven. Isaak en Ismaël begraven hem. (Genesis 25:9) Hoe gebroederlijk zij ook daar samen aan het graf staan, zij zullen gescheiden wegen gaan. Ismael als beeld van de volken, Isaak als beeld van hét volk. Gescheiden, maar ten diepste toch verbonden. Het is blijkbaar de roeping van de ene (de 'eerstgeborene', Isaak) om er te zijn ter wille van de ander. Dat wil zeggen, het verhaal gaat verder met de vraag die steeds weer gesteld zal worden: hoe kan deze ene er zijn voor de ander? Hoe kan de representant van de Ene er zijn ter wille van allen?

Abraham was en is van die roeping het symbool, ofwel het voorbeeld. Met deze eerste aartsvader wordt de basis gelegd van een menselijk bestaan dat tot dusver een onmogelijkheid leek. Volstreekte humaniteit. Beeld van de Ene te zijn te midden van de absurditeit van de dag. Daarmee wordt Abraham gevoelsmatig ook een beetje

op een afstand geplaatst, of op een voetstuk. Hoe zwaar alles ook tegenloopt in zijn leven en in het leven van Sara, uiteindelijk komt alles op z'n pootjes terecht. Het lijkt op – wat vaak ook door ons gezegd kan worden als er iets gebeurt – 'het heeft zo moeten zijn'. In deze uitdrukking komt een extra dimensie om de hoek kijken. Alsof er een instantie buiten de persoon zelf actief bezig is een en ander te 'regelen'.

Zou dat zo zijn? Nogmaals, die indruk lijkt te worden gewekt, Abraham als een soort project van de Ene. Het overkomt Abraham allemaal, van de andere kant. Daarom kan hij niet mislukken en wordt hij tot een soort icoon, hij bereikt een hoogte die niet te evenaren is. Misschien kan het ook niet anders verwoord worden, deze volstrekt andere wijze van bestaan. Misschien is het juist de kracht van het verhaal dat in het midden blijft of Abraham zijn weg gaat, volhardend, of dat Abraham Zijn weg gaat.

Maar dat Zijn weg te midden van de absurditeit van het bestaan toch alleen geleefd kan worden als de eigen menselijke weg, dat zal duidelijk worden in die volgende aartsvaders en moeders Isaak en Rebecca, en Jacob en Rachel. Dat alles, opdat het ook onze weg moge worden, een begaanbare weg van volstreekte humaniteit. ●

mededelingen

financiële ondersteuning

Heb je het financieel lastig vanwege Corona? Vergeet dan niet dat er fondsen zijn!

De coronapandemie heeft ook gevolgen voor de financiële gezondheid van mensen. Door het wegvallen van werk bij zzp-ers, of beëindiging van tijdelijke contracten bijvoorbeeld. Interen op reserves wordt voor sommigen snel betalingsachterstanden oplopen. Zit je in zo'n situatie? Soms kan één van de fondsen uit onze doopsgezinde kring net even een handje helpen. Ook ik kan helpen om je situatie op een rijtje te zetten en uit te zoeken welke overheidsregelingen er zijn.

Dus: maakt corona het je financieel lastig: neem contact met mij op. Dat kan ook als je door andere oorzaken krap zit.

Contact kan via 06 55 12 50 35 of maatschappelijkwerk@vdgh.nl
Ada Blom

adventsviering

Dankzij een goede samenwerking met de PKN kunnen we de adventsviering in de mooie oude kerk op het Wilhelminaplein houden. We doen dat op zaterdagmiddag 12 december van 15.00-16.30 uur. Er mogen 30 personen aanwezig zijn. Op dit moment zijn we nog bezig met de voorbereidingen, dus wat er precies gaat gebeuren merkt u vanzelf.

We bedenken een alternatieve vorm met een kerstconcertje, gedicht, verhaal en korte preek. Er is in ieder geval geen maaltijd.

Zoals altijd tegenwoordig is opgeven verplicht. Nu bij Anne-Rike Kool, 0252 412 201, of corkool@casema.nl

Over de gespreksgroep en andere samenkomsten is helaas nog niets zinnigs te zeggen. Houd hiervoor de Nieuwsbrief in de gaten.

Ontvangt u de Nieuwsbrief niet? Stuur een mail naar administratie@vdgh.nl Als u zelf geen mail heeft wil een van de burens misschien de Nieuwsbrief voor u ontvangen en uitprinten (verschijnt ongeveer eens in de twee weken). ●

kerkdiensten

aanvang 10.30 uur,
tenzij anders aangegeven

Kom je naar de kerk? Geef het wel even door, dan zetten we een stoel voor je klaar! Opgeven kan bij de kosterij: 06 52 65 30 30 of per mail kosterij@vdgh.nl. Opgeven voor kerkdiensten is nodig totdat het RIVM laat weten dat het niet meer hoeft. Dat zullen we dan in de Nieuwsbrief, op Facebook en op de website vermelden. Ontvang je geen Nieuwsbrief? Graag een mail naar administratie@vdgh.nl. Voorlopig zijn er geen diensten of bijeenkomsten in de Kleine Vermaning. Dat is ontzettend jammer, maar het is niet anders. Hopelijk kunnen we elkaar daar ook snel weer treffen.

Alle aangekondigde kerkdiensten zijn onder voorbehoud.
Alle diensten worden gehouden in de Grote Vermaning

zondag 6 december 2e advent
ds. A.J. Noord

zondag 17 januari
ds. A.J. Noord

zondag 13 december 3e advent
ds. A.J. Noord

zondag 24 januari
ds. A.J. Noord

zondag 20 december 4e advent
kinderkerstfeest
convent en jeugdbegeleiders
16.00-19.00 uur
Opgeven verplicht (zie blz. 12)

zondag 31 januari
dienst voorbereid door leden

zondag 7 februari
ds. H.S.J. Heijn

donderdag 24 december kerstavond
ds. H.S.J. Heijn & ds. A.J. Noord

zondag 14 februari
ds. H.S.J. Heijn
themadienst

vrijdag 25 december 1e kerstdag
ds. H.S.J. Heijn & ds. A.J. Noord

zondag 27 december
Geen dienst

donderdag 31 december
ds. A.J. Noord
oliebollenvesper, 16.30 uur

zondag 3 januari 2021
ds. H.S.J. Heijn
nieuwjaarsbegroeting

zondag 10 januari
ds. H.S.J. Heijn, themadienst

adressen

Grote Vermaning

Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem

Kleine Vermaning

Postlaan 16, 2101 VE Heemstede

Spaar en Hout

Kleine Houtweg 139, 2012 CG Haarlem

vervoer naar de diensten

Kunt u niet zelfstandig naar de diensten komen dan kunt u gebruik maken van Ataxi. De heer Ali Mobayen van Ataxi brengt u van en naar de kerk.

Ataxi is een eenmansbedrijf, dus als het kan vooraf reserveren. Dit doet u op

nummer 06 24 59 07 99. U hoeft niet af te rekenen. Als u zegt dat u bij de VdGH hoort gaat de rekening automatisch naar de administratie en wordt betaald uit het 'taxifonds'. Schroom niet te bellen, het is ervoor!

gebedsgroep en -intenties

Iedere 2e en 4e zondag van de maand is er vóór de dienst in de bibliotheek een gebedsgroep. U kunt binnenlopen vanaf 10.00 uur. Gebedsintenties voor de voorbeden kunt u sturen naar: administratie@vdgh.nl

opbrengst collectes

augustus & september

- Gered Gereedschap € 218,-
- MCC € 241,-
- Stem in de Stad € 2.485,-

collectedoelen

januari & februari

We collecteren voor het Rode Kruis. Altijd klaar voor hulp aan mensen in nood. Dichtbij als je je huis uit moet vanwege een gaslek of als je in glas bent gaan staan bij een wandeling. Maar ook ver weg. Mensen die dierbaren zijn kwijtgeraakt toen ze op de vlucht sloegen voor geweld in hun dorp, of wiens huis is weggevaagd door een modderstroom. Voor allen staat het Rode Kruis klaar. Met het grootste vrijwillige hulpverlenersnetwerk ter wereld is er altijd iemand bij je in de buurt om te helpen als dat nodig is.

colofon

Doopsgezind Haarlem is een twee-maandelijks uitgave van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem

redactie Herman Heijn & Willemien Ruygrok

druk Drukkerij Torendruk, Nijkerk

foto's Herman Heijn, tenzij anders vermeld

oplage 900

ontwerp & opmaak Susan de Loor, Kantoordeoor Haarlem
Het volgende nummer verschijnt op 6 februari 2021. Kopij uiterlijk 5 januari zenden aan: communicatie@vdgh.nl of aan VdGH Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem, telefonisch contact 023 532 18 83.

Een vrijwillige bijdrage voor *Doopsgezind Haarlem* is welkom op rekeningnummer NL82 ABNA 05 61 23 48 76 t.n.v. de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Haarlem, o.v.v. 'Doopsgezind Haarlem'.

© VdGH 2020